

Väljaandja:	Keskkonnaminister
Akti liik:	määrus
Teksti liik:	algtekst-terviktekst
Redaktsiooni jõustumise kp:	01.01.2017
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:	13.10.2017
Avaldamismärge:	RT I, 22.12.2016, 27

Vedelkütuste kohta esitatavad keskkonnanõuded, biokütuste säästlikkuse kriteeriumid, vedelkütuste keskkonnanõuetele vastavuse seire ja aruandmise kord ning biokütuste ja vedelate biokütuste kasutamisest tuleneva kasvuhoonegaaside heitkoguste vähenemise määramise meetodika¹

Vastu võetud 20.12.2016 nr 73

Määrus kehtestatakse [atmosfääriõhu kaitse seaduse](#) § 120 lõike 1 alusel.

§ 1. Määruse reguleerimisala

(1) Määrusega kehtestatakse:

- 1) maanteesõidukite ja väljaspool teid kasutatavate liikurmasinate, siseveelaevade, põllu- ja metsamajandustraktorite ning väikelaevade, kui need ei ole merel, otto- ja diiselmootorites kasutatava mootoribensiini, diislikütuse, gaasiõli, kerge kütteõli ja mootorikütusena kasutatavate biokütuste keskkonnanõuded;
- 2) gaasiõli, kerge kütteõli, raske kütteõli ja laevakütuste keskkonnanõuded;
- 3) biokütuste säästlikkuse kriteeriumid;
- 4) vedelkütuste (edaspidi *kütus*) keskkonnanõuetele vastavuse seire ja aruandmise kord;
- 5) biokütuse või vedelate biokütuste kasutamisest tuleneva kasvuhoonegaaside heitkoguste vähenemise määramise meetodika.

(2) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 2 nimetatud nõudeid ei kohaldata:

- 1) kütuste suhtes, mida kasutatakse teadusuuringute või katsetamise eesmärgil;
- 2) kütuste suhtes, mida töödeldakse enne lõplikku põletamist;
- 3) aktsiisilaos töödeldavate kütuste suhtes ning kütuste suhtes, mida Eestis tarbimisse ei lubata alkoholi-, tubaka-, kütuse- ja elektriaktsiisi seaduse § 4¹mõistes;
- 4) kütuse igasuguse kasutamise suhtes laeval, kui see on spetsiaalselt vajalik laeva ohutuseks või elupäästmiseks merel;
- 5) kütuste suhtes, mida kasutatakse sõjalaevadel või muuls sõjaväelisel otstarbel;
- 6) kütuse igasuguse kasutamise suhtes laeval, mis on tingitud laeva või selle seadmete kahjustusest, niivõrd kui kahjustuse tekkimisel on võetud tarvitusele kõik mõeldavad abinõud, et vältida heitmete suurenemist või neid nii palju kui võimalik vähendada, ja kui on võetud kõik meetmed kahjustuse kõrvaldamiseks nii kiiresti kui võimalik. Seda sätet ei kohaldata, kui reeder või kapten tegutses kahju tekitamise tahtlusega või ettevaatamatusest;
- 7) kütuste suhtes, mida kasutatakse laevadel, kus rakendatakse heitevähendusmeetodeid Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2016/802/EL, mis käsitleb väävlisisalduse vähendamist teatavates vedelkütustes (ELT L 132, 21.05.2016, lk 58–78), artiklite 8 ja 10 kohaselt, piiramata artikli 5 kohaldamist.

§ 2. Terminid

(1) Mootoribensiin käesoleva määruse tähenduses on mootorikütus, v.a lennukibensiin, mis vastab nõukogu määrusega (EMÜ) nr 2658/87 tariifi- ja statistikanomenklatuuri ning ühise tollitariifistiku kohta (EÜT L 256, 07.09.1987, lk 1–675) seisuga 2012. aasta 1. jaanuaril kehtestatud kaupade kombineeritud nomenklatuuri (edaspidi *KN*) alamrubriigile 2710 12 41, 2710 12 45 või 2710 12 49.

(2) Gaasiõli käesoleva määruse tähenduses on igasugune toornaftast toodetud vedelkütus, mis vastab KNI alamrubriikidele 2710 19 25, 2710 19 29, 2710 19 31–2710 19 48 ja 2710 20 11–2710 20 19, sealhulgas gaasiõli, mis on ette nähtud kasutamiseks väljaspool teid töötavates liikurmasinates, siseveelaevades, põllu- ja

metsamajandustraktorites ning väikelaevades, ja toornaftast toodetud vedelkütus, mis on mõeldud kasutamiseks järgmistes õigusaktides nimetatud diiselmootorites:

- 1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 94/25/EÜ väikelaevu käsitlevate liikmesriikide õigus- ja haldusnormide ühtlustamise kohta (EÜT L 164, 30.6.1994, lk 15–38), kui need laevad on merel;
- 2) Euroopa ja Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 2016/1628, mis käsitleb väljaspool teid kasutatavate liikurmasinate sisepõlemismootorite gaasiliste saasteainete ja tahkete osakeste heite piirnorme ja tüübikinnitusega seotud nõudeid, millega muudetakse määruseid (EL) nr 1024/2012 ja (EL) nr 167/2013 ning muudetakse direktiivi 97/68/EÜ ja tunnistatakse see kehtetuks (ELT L 252, lk 53–117);
- 3) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 167/2013 põllu- ja metsamajanduses kasutatavate sõidukite kinnituse ja turujärelevalve kohta (ELT L 60, 02.03.2013, lk 1–51).

(3) Diislikütus käesoleva määruse tähenduses on diiselmootoris kasutatav gaasiõli, mis vastab KNi alamrubriigile 2710 19 43 või 2710 20 11 ja mida kasutatakse iseliikuvates sõidukites, mis on nimetatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EÜ) nr 715/2007, mis käsitleb mootorsõidukite tüübikinnitust seoses väikeste sõiduautode ja kommertsveokite (Euro 5 ja Euro 6) heitmetega ning sõidukite remondi- ja hooldusteabe kättesaadavust (EÜT L 171, 29.06.2007, lk 1–28), ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses 595/2009/EÜ, mis käsitleb mootorsõidukite ja mootorite tüübikinnitust seoses raskeveokite heitmetega (Euro VI) ning sõidukite remondi- ja hooldusteabe kättesaadavust ning millega muudetakse määrust (EÜ) nr 715/2007 ja direktiivi 2007/46/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks direktiivid 80/1269/EMÜ, 2005/55/EÜ ja 2005/78/EÜ (EÜT L 188, 18.07.2009, lk 1–13).

(4) Biodiislikütus käesoleva määruse tähenduses on biomassist toodetud diislikütus, mis vastab KNi alamrubriigile 2710 19 43, 2710 20 11 või 3826 00 10.

(5) Vedel biokütus käesoleva määruse tähenduses on vedelkütus, mis on toodetud biomassist või jäätmete või jääkide bioloogiliselt lagunevast fraktsioonist ning mida ei kasutata mootorikütusena transpordis.

(6) Kerge kütteõli käesoleva määruse tähenduses on igasugune kütteks või mootorikütusena kasutatav gaasiõli, mis vastab KNi alamrubriikidele 2710 19 43–2710 19 48 või 2710 20 11–2710 20 19.

(7) Raske kütteõli käesoleva määruse tähenduses on:

- 1) igasugune toornaftast toodetud vedelkütus, välja arvatud laevakütus, mis vastab KNi alamrubriikidele 2710 19 51–2710 19 68 või 2710 20 31–2710 20 39;
- 2) igasugune toornaftast toodetud vedelkütus, välja arvatud käesoleva paragrahvi lõigetes 2 ja 9 määratletud kütused, mis oma destillatsiooniuulatus tõttu kuulub kütusena kasutatavate raskeõlide kategooriasse ning mille mahust alla 65% (kaasa arvatud destillatsioonikaod) destilleerub ASTM D86 meetodi järgi temperatuuril 250 °C. Kui destillatsiooni ei saa eelmainitud meetodi järgi kindlaks määrata, klassifitseeritakse naftasaadus raske kütteõlina.

(8) Põlevkivikütteõli käesoleva määruse tähenduses on põlevkivist toodetud vedelkütus, mis vastab KNi alamrubriigile 2710 19 62, 2710 19 64, 2710 19 68, 2710 20 31, 2710 20 35 või 2710 20 39.

(9) Laevakütus käesoleva määruse tähenduses on igasugune laeval kasutamiseks määratud toornaftast saadud vedelkütus, mida kasutatakse siseveelaevadel ja väikelaevadel, nagu on määratud direktiivis 94/25/EÜ ja Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) nr 2016/1628. Laevakütus hõlmab ka järgmisi kütuseid:

- 1) laeva diislikütus – laevakütus, mis vastab käesoleva määruse lisas 4 esitatud DMB kvaliteediklassi määratlusele, väävlisisalduse piirmäärad välja arvatud;
- 2) laeva kerge kütteõli – laevakütus, mis vastab käesoleva määruse lisas 4 esitatud DMX, DMA ja DMZ kvaliteediklassi määratlusele, väävlisisalduse piirmäärad välja arvatud.

(10) Tarbimisse lubamine on aktsiisikauba tarbimisse lubamine alkoholi-, tubaka-, kütuse- ja elektriaktsiisi seaduse tähenduses.

(11) Turustamine käesoleva määruse tähenduses on laeva pardal põletamiseks ette nähtud laevakütuse kolmandatele isikutele tasu eest või tasuta tarnimine või kättesaadavaks tegemine Euroopa Liidu liikmesriikide jurisdiktsiooni alla kuuluval alal. Turustamiseks ei loeta laevakütuse tarnimist või kättesaadavaks tegemist laeva tankides kütuse väljaveo eesmärgil Euroopa Liidust.

(12) Käitlemine on vedelkütuse käitlemine vedelkütuse seaduse mõistes.

(13) Tegelik väärtus käesoleva määruse tähenduses on käesoleva määruse lisa 5 osas C sätestatud metoodika kohaselt arvatud kasvuhoonegaaside heitkoguste vähenemine konkreetse biokütuse tootmisprotsessi mõnes etapis või kõikides etappides.

(14) Tüüpiline väärtus käesoleva määruse tähenduses on kasvuhoonegaaside heitkoguste vähenemise hinnanguline väärtus konkreetse biokütuse tootmisviisi korral.

(15) Vaikeväärtus käesoleva määruse tähenduses on tüüpilisest väärtusest eelnevalt kindlaks määratud tegurite abil tuletatud väärtus, mida võib käesolevas määruses kindlaks määratud tingimustel kasutada tegeliku väärtuse asemel.

(16) Heitevähendusmeetod käesoleva määruise tähenduses on igasugune seadmeistiku, materjali, seadme, aparaadi laevale paigaldamise, alternatiivse kütuse kasutamise või muu protseduuri kasutamine alternatiivina madala väävlisisaldusega laevakütuse kasutamisele, mis vastab käesoleva määruise lisa 9 tabelis 1 esitatud kriteeriumitele ja on kontrollitav, mõõdetav ja tulemuslik.

(17) Vedel põlevaine käesoleva määruise tähenduses on igasugune kütus või kütusesarnane toode, nagu on määratud alkoholi-, tubaka-, kütuse- ja elektriaktsiisi seaduses, mida kasutatakse mootorikütuse või kütteõlina.

§ 3. Mootoribensiini ja diislikütuse keskkonnanõuded

(1) Tarbimisse lubada, käidelda või kasutada võib mootoribensiini, mis vastab käesoleva määruise lisa 1 sätestatud keskkonnanõuetele.

(2) Tarbimisse lubada, käidelda või kasutada võib maksimaalselt 3,7-massiprotsendise hapnikusisaldusega ja maksimaalselt 10-mahuprotsendise etanoolisisaldusega mootoribensiini.

(3) Mootoribensiinil, mille etanoolisisaldus on üle 5 mahuprotsendi, kuid mitte üle 10 mahuprotsendi, või hapnikusisaldus üle 2,7 massiprotsendi, kuid mitte üle 3,7 massiprotsendi, tuleb müügipunktides kasutada märgistust E10.

(4) Tarbimisse lubada, käidelda või kasutada võib diislikütust, mis vastab käesoleva määruise lisa 2 või 3 sätestatud keskkonnanõuetele.

§ 4. Kerge ja raske kütteõli, põlevkivikütteõli ning vedela põlevaine keskkonnanõuded

(1) Kerge kütteõli kasutamine on lubatud, kui see vastab käesoleva määruise lisa 6 sätestatud keskkonnanõuetele.

(2) Raske kütteõli kasutamine on lubatud, kui see vastab käesoleva määruise lisa 7 sätestatud keskkonnanõuetele, välja arvatud:

1) vedelkütusevaru seaduse § 2 lõike 1 punkti 4 alusel moodustatud kütteõli varu, kus raske kütteõli väävlisisaldus võib olla kuni 30 000 mg/kg (3,00% massist);

2) raske kütteõli, mida tarnitakse heitevähendusmeetodeid kasutavate laevade tankimiseks suletud süsteemides, kus raske kütteõli väävlisisaldus võib olla kuni 35 000 mg/kg (3,50% massist).

(3) Põlevkivikütteõli kasutamine on lubatud, kui see vastab käesoleva määruise lisa 8 sätestatud keskkonnanõuetele, välja arvatud põlevkivikütteõli, mida tarnitakse heitevähendusmeetodeid kasutavate laevade tankimiseks suletud süsteemides, kus väävlisisaldus võib olla kuni 35 000 mg/kg (3,50% massist).

(4) Vedela põlevaine kasutamine on lubatud, kui kasutusotstarbe järgi täidetakse käesoleva määruise nõudeid. Kui vedelat põlevainet kasutatakse kütteõlina, peab see vastama vähemalt käesoleva määruise lisa 7 sätestatud keskkonnanõuetele. Kui vedelat põlevainet kasutatakse mootorikütusena, peab see vastama käesoleva määruise lisa 1 või 2 sätestatud keskkonnanõuetele.

§ 5. Gaasiõli väävlisisalduse piirnormid

(1) Tarbimisse lubada, käidelda või kasutada võib gaasiõli, mille väävlisisaldus ei ületa 10 mg/kg (0,001% massist) ja mis on ette nähtud kasutamiseks väljaspool teid töötavates liikurmasinates ning põllu- ja metsamajandustraktorites.

(2) Siseveelaevades ja väikelaevades võib kasutada gaasiõli, mille väävlisisaldus ei ületa 10 mg/kg (0,001% massist).

(3) Käesoleva paragrahvi lõigetes 1 ja 2 nimetatuta gaasiõlisid võib kasutada, kui nende väävlisisaldus ei ületa 1000 mg/kg (0,1% massist).

§ 6. Kütuste metalliliste lisandite kohta esitatavad nõuded

(1) Kütustes kasutatava metallilise lisandi metüülsüklopentadienülmangaan-trikarbonüüli (MMT) korral ei tohi kütuse mangaanisaldus ületada 2 mg liitri kohta.

(2) Teade metallilise lisandi sisalduse kohta kütuses paigaldatakse kõikidesse kohtadesse, kus metallilise lisandiga kütus tarbijatele kättesaadavaks tehakse.

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud teates peab olema tekst „Kütus sisaldab metallilisi lisandeid”.

(4) Käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud teade kinnitatakse selgelt nähtavana sinna, kus on kütuseliigi kohta esitatav teave. Teade peab olema kergesti loetavas kirjas ja piisavalt suur, et olla selgelt nähtav.

§ 7. Laevakütuse kohta esitatavad nõuded

(1) Eesti Vabariigi territoriaalvetes, majandusvööndis ja väävliühendite heitkoguste kontrollialadel, mille Rahvusvahelise Mereorganisatsioon (edaspidi *IMO*) on määranud 1978. aasta protokolliga muudetud 1973. aasta rahvusvahelise konventsiooni laevade põhjustatud merereostuse vältimise kohta (edaspidi *MARPOLi konventsioon*) VI lisas, mis on lisatud *MARPOLi* konventsioonile 1997. aasta protokolliga, on lubatud kasutada laevakütuseid, mille väävlisisaldus ei ületa 1000 mg/kg (0,1% massist).

(2) Sadamatesse sisenevatel laevadel peab olema nõuetekohane logiraamat, mis sisaldab andmeid kütuse vahetamise kohta.

(3) Turustada võib laeva diislikütust, mille väävlisisaldus ei ületa 15 000 mg/kg (1,5% massist) ja mis vastab käesoleva määruse lisas 4 sätestatud keskkonnanõuetele.

(4) Turustada võib laeva kerget kütteõli, mille väävlisisaldus ei ületa 1000 mg/kg (0,1% massist) ja mis vastab käesoleva määruse lisas 4 sätestatud keskkonnanõuetele.

(5) Siseveelaevades ja väikelaevades kasutatava kerge kütteõli väävlisisaldus ei tohi ületada 10 mg/kg (0,001% massist).

(6) Käesoleva paragrahvi lõigete 1, 3, 4 ja 5 nõuetele vastava madala väävlisisaldusega laevakütuse kasutamise alternatiivina lubab Veeteede Amet laeval kasutada heitevähendusmeetodeid, eeldusel, et:

1) laev saavutab heitkoguste vähendamise, mis on vähemalt võrdne käesoleva määruse lisa 9 tabelis 2 sätestatud heite suhtarvuga;

2) laeval on heidete pidevseire seadmed;

3) heitevähendusmeetodid vastavad käesoleva määruse lisa 9 tabelis 1 esitatud kriteeriumitele.

(7) Käesoleva paragrahvi lõike 6 alusel heitevähendusmeetodi kasutamise lubamisel võetakse arvesse:

1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse 2009/2002/EÜ, millega asutatakse laevade põhjustatud merereostuse vältimise ja meresõiduohutuse komitee (COSS) ning muudetakse määrusi, mis käsitlevad laevade põhjustatud merereostuse vältimist ja meresõiduohutust (EÜT L 324, 29.11.2002, lk 1–5), artikli 3 lõikes 2 nimetatud menetlust;

2) IMO koostatud suuniseid;

3) käesoleva paragrahvi lõike 8 kohaste katsete tulemusi;

4) mõju keskkonnale, sealhulgas saavutatavat heite vähenemist ning mõju ökosüsteemidele suletud sadamates ja jõesuudmetes;

5) järelevalve ja kontrolli teostatavust.

(8) Lisaks käesoleva paragrahvi lõikes 6 nimetatud heitevähendusmeetoditele lubab Veeteede Amet Eesti lipu all sõitval laeval või Eesti jurisdiktsiooni alla kuuluval merealal katsetada uusi heitevähendusmeetodeid, mille vältel ei pea täitma käesoleva paragrahvi lõigetes 1, 3, 4 ja 5 sätestatud nõudeid, kui heitevähendusmeetodi katsetamise taotleja täidab järgmised tingimused:

1) Euroopa Komisjoni ja asjaomast sadamariiki on teavitatud vähemalt kuus kuud enne katsetuste algust;

2) katsetamine ei kesta kauem kui 18 kuud;

3) igale asjaomasele laevale paigaldatakse usaldusväärsed pidevseire seadmed korstnast eralduva heite mõõtmiseks kogu katsetusperioodi vältel;

4) igal asjaomasel laeval saavutatakse heite vähenemine, mis on vähemalt võrdne käesoleva määruse lisa 9 tabelis 2 esitatud heite suhtarvudega;

5) kogu katsetusperioodi vältel on olemas sobiv jäätmekäitlussüsteem jäätmete jaoks, mis tekivad heitevähendusmeetodi kasutamisel;

6) kogu katsetusperioodi vältel kontrollitakse mõju merekeskkonnale, eriti sadamate ja suudmete ökosüsteemidele;

7) kuue kuu jooksul pärast katsetuste lõpetamist esitatakse täielikud katsetustulemused Euroopa Komisjonile, Veeteede Ametile ja Keskkonnaministeeriumile ning need tehakse kättesaadavaks ka avalikkusele.

(9) Veeteede Amet koostööstab käesoleva paragrahvi lõigetes 6 ja 8 nimetatud heitevähendusmeetodite lubamise Keskkonnaministeeriumiga.

§ 8. Mootorikütusena kasutatava biokütuse keskkonnanõuded

(1) Kütuseid võib tarbimisse lubada, käidelda ja kasutada, kui biokütuseid sisaldavad mineraalõlide derivaadid vastavad käesoleva määruse lisas 1 või 2 sätestatud keskkonnanõuetele.

(2) Kui mineraalõlide derivaatidesse on segatud bioetanolit või biodiislikütust rohkem kui käesoleva määruse lisas 1 või 2 lubatud, tuleb müügipunktides kasutada mootoribensiinide märgist E ja diislikütuste märgist BIO, millele lisatakse biokomponendi arvuline sisaldus mahuprotsentides.

(3) Tarbimisse lubada, käidelda ja kasutada võib biodiislikütust, mis vastab käesoleva määruse lisas 2 või 3 sätestatud keskkonnanõuetele.

§ 9. Biokütuste säästlikkuse kriteeriumid

(1) Biokütuste säästlikkuse kriteeriumid on järgmised:

- 1) biokütuse elutsükli jooksul energiaühiku kohta tekkivate kasvuhoonegaaside heitkoguste vähenemine on võrreldes fossiilsete kütustega vähemalt 50%;
- 2) biokütus ei ole valmistatud toorainest, mis on saadud suure elurikkusega maa-alalt, kui ei ole tõendatud, et asjaomase tooraine tootmine ei olnud looduskaitse eesmärkidega vastuolus käesoleva paragrahvi lõike 2 punkti 2 kohaselt, ning välja arvatud juhul, kui on tõendatud, et tooraine kogumine on vajalik käesoleva paragrahvi lõike 2 punktis 3 nimetatud rohumaa seisundi säilimiseks;
- 3) biokütus ei ole valmistatud toorainest, mis on saadud suure süsinikuvaruga maa-alalt, välja arvatud juhul, kui tooraine hankimise ajal iseloomustas maa-ala sama seisund, mis oli 2008. aasta jaanuaris;
- 4) biokütus ei ole valmistatud toorainest, mis on saadud maa-alalt, mis oli 2008. aasta jaanuaris turbaraba, kui ei ole tõendatud, et selle tooraine viljelus ja kogumine ei too kaasa varem kuivendamata pinnase kuivendamist;
- 5) biokütuse tootmiseks Euroopa Liidus kasvatatud põllumajandustooraine on saadud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1306/2013 ühise põllumajanduspoliitika rahastamise, haldamise ja seire kohta ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrused (EMÜ) nr 352/78, (EÜ) nr 165/94, (EÜ) nr 2799/98, (EÜ) nr 814/2000, (EÜ) nr 1290/2005 ja (EÜ) nr 485/2008 (ELT L 347, 20.12.2013, lk 549–607) II lisa valdkonnas „Keskkond, kliimamuutused, maa hea põllumajandus seisund” loetletud nõudeid ja kvaliteedistandardeid järgides.

(2) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 2 nimetatud suure elurikkusega maa-ala on käesoleva määruse mõistes maa-ala, mida 2008. aasta jaanuaris või pärast seda iseloomustas üks järgmistest seisunditest, olenemata sellest, kas see seisund on säilinud:

- 1) loodusmets ja muu metsamaa, see tähendab looduslike liikidega mets ja muu metsamaa, kus ei ole selgelt nähtavaid märke inimtegevusest ja kus ökoloogilised protsessid ei ole olulisel määral häiritud;
- 2) maa-ala, mille asjaomane pädev asutus on määranud õigusaktide alusel looduskaitsealaks või haruldaste, ohustatud või väljasuremisohus ökosüsteemide või liikide kaitsealaks, mida on tunnustatud rahvusvahelistes lepingutes või mis on kantud valitsusvaheliste organisatsioonide või Rahvusvahelise Loodusvarade ja Looduskaitse Ühingu koostatud loeteludesse, kui ei esitata tõendeid, et biokütuse tooraine tootmine ei olnud nende looduskaitse eesmärkidega vastuolus;
- 3) liigirikas rohumaa, mis inimese sekkumiseta jääks rohumaaks ja mis säilitab loodusliku liigikoosseisu ja ökoloogilised omadused ning protsessid, või tehisorhumaa, mis inimese sekkumiseta ei jääks rohumaaks ja mis on liigirikas ja rikkumata, välja arvatud juhul, kui on tõendatud, et biokütuse tooraine kogumine on vajalik rohumaa seisundi säilimiseks.

(3) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 3 nimetatud suure süsinikuvaruga maa-ala on käesoleva määruse mõistes maa-ala, mida 2008. aasta jaanuaris iseloomustas, kuid enam ei iseloomusta, üks järgmistest seisunditest:

- 1) märgala, see tähendab pidevalt või suurema osa aastast veega kaetud või veest küllastunud maa-ala;
- 2) püsivalt metsane ala, see tähendab üle ühe hektari suurune maa-ala, millel on üle viie meetri kõrgused puud, mille võrade liitus on üle 30%, või puud, mis suudavad nimetatud künnisteni jõuda;
- 3) üle ühe hektari suurune maa-ala, millel on üle viie meetri kõrgused puud võrade liitusega 10–30%, või puud, mis suudavad nimetatud künnisteni jõuda, juhul kui ei esitata tõendeid selle kohta, et maa-ala süsivesinikuvaru enne ja pärast kasutuselevõttu on niisugune, et kui kasutada Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2009/30/EÜ, millega muudetakse direktiivi 98/70/EÜ seoses bensiini, diislikütuse ja gaasiõli spetsifikatsioonidega ja kehtestatakse kasvuhoonegaaside heitkoguste järelevalve ja vähendamise mehhanism ning millega muudetakse nõukogu direktiivi 1999/32/EÜ seoses siseveelaevades kasutatava kütusespetsifikatsioonidega ning tunnistatakse kehtetuks direktiiv 93/12/EMÜ (EÜT L 140, 05.06.2009, lk 88–113), lisa 4 osas C sätestatud meetodikat, on käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatud tingimused täidetud.

(4) Alates 2018. aasta 1. jaanuarist peab biokütuse elutsükli jooksul energiaühiku kohta tekkivate kasvuhoonegaaside heitkoguste vähenemine olema vähemalt 60% võrreldes fossiilsete kütustega, kui biokütus on toodetud käitises, mis on alustanud tootmist 1. jaanuaril 2017 või hiljem.

(5) 23. jaanuaril 2008. aastal tegutsenud käitises toodetud biokütusele kohaldatakse käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 1 sätestatud säästlikkuse kriteeriumit 2013. aasta 1. aprillist.

(6) Jäätmetest ja jääkidest, välja arvatud põllumajandustootmisest, vesiviljelusest, kalandusest ja metsatööstusest pärit jääkidest toodetud biokütustele kohaldatakse vaid käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 1 ja lõikes 4 sätestatud säästlikkuse kriteeriumeid.

§ 10. Biokütuse ja vedela biokütuse kasutamisest tuleneva kasvuhoonegaaside heitkoguse vähenemise määramine

(1) Biokütuse ja vedela biokütuse kasutamisest tuleneva kasvuhoonegaaside heitkoguse vähenemise määramiseks võib kasutada ühte käesoleva lõike punktides 1–3 loetletud võimalustest. Biokütuse või vedela biokütuse kasutamisest tuleneva kasvuhoonegaaside heitkoguse vähenemine on võrdne:

1) käesoleva määruse lisa 5 osas A või B sätestatud vaikeväärtusega, kui biokütuse tootmisviisist tulenev kasvuhoonegaaside heitkoguse vähenemise vaikeväärtus on sätestatud käesoleva määruse lisa 5 osas A või B ning kõnealuste biokütuste käesoleva määruse lisa 5 osa C punkti 7 kohaselt arvatav maakasutuse muudatusest tingitud süsinikuvaru muudatusest tulenev aasta heitkoguse *e*_pväärtus on võrdne nulliga või nullist väiksem;

2) käesoleva määruse lisa 5 osas C sätestatud meetodika abil arvatud tegeliku väärtusega;

3) väärtusega, mis on arvatud määruse lisa 5 osa C punktis 1 esitatud valemi tegurite summana, milles mõne teguri jaoks võib kasutada määruse lisa 5 osa D või osa E summeerimata vaikeväärtusi ning kõigi teiste tegurite jaoks määruse lisa 5 osas C sätestatud meetodika kohaselt arvatud tegelikke väärtusi.

(2) Biokütuse ja vedela biokütuse jaoks käesoleva määruse lisa 5 osas A sätestatud vaikeväärtusi ning lisa 5 osas D sätestatud viljeluse summeerimata vaikeväärtusi kohaldatakse üksnes siis, kui selle tooraine on:

1) viljeletud väljaspool Euroopa Liitu;

2) viljeletud Euroopa Liidus aladel, mille kohta on Euroopa Liidu liikmesriik esitanud Euroopa Komisjonile aruande, mille näeb ette Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2009/28/EÜ taastuvatest energiaallikatest toodetud energia kasutamise edendamise kohta ning direktiivide 2001/77/EÜ ja 2003/30/EÜ muutmise ja hilisema kehtetuks tunnistamise kohta (ELT L 140, 5.6.2009, lk 16–62) artikli 19 lõige 2, selle kohta, et kõnealustel aladel põllumajandusliku tooraine viljelusest tekivad tüüpilised kasvuhoonegaaside heitkogused on eelduste kohaselt käesoleva määruse lisa 5 osa D pealkirja „Viljeluse summeerimata vaikeväärtused” all esitatud heitkogustest väiksemad või nendega võrdsed;

3) jäätmed ja jäägid, mis ei ole pärit põllumajanduse, vesiviljeluse ja kalanduse jääkidest.

(3) Biokütuse ja vedela biokütuse korral, mis ei kuulu käesoleva paragrahvi lõike 2 punktide 1–3 alla, määratakse biokütuse ja vedela biokütuse kasutamisest tuleneva kasvuhoonegaaside heitkoguse vähenemine viljeluse tegeliku väärtuse järgi.

(4) Biokütuse ja vedela biokütuse kasutamisest tuleneva kasvuhoonegaaside heitkoguse vähenemise määramisel tuleb kasutada täiendatud ja täpsustatud andmeid või meetodikaid, kui sellised andmed või meetodikad on kehtestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2009/28/EÜ artikli 25 lõike 4 alusel sätestatud korras.

§ 11. Kütuse keskkonnanõuetele vastavuse seire ja aruandmise kord

(1) Mootoribensiini ja diislikütuse vastavust käesoleva määruse § 3 lõigetes 1 ja 4 kehtestatud keskkonnanõuetele seiratakse kvaliteedistandardites EVS-EN 228 ning EVS-EN 590² artiklites 3 ja 5 kehtestatud katsemeetodeid kasutades.

(2) Euroopa Komisjoni otsuse 2002/159/EÜ riigi kütusekvaliteedi koondandmete esitamise ühise vormi kohta (ELT L 53, 23.02.2002, lk 30–36) alusel.

(3) Eestis tarbimisse lubatud kerge ja raskete kütteõlide, sealhulgas laevakütuste kvaliteedi ja koguste seiret ning aruandlust korraldab Keskkonnaministeerium.

(4) Käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud aruandluseks koostatud aruanne peab sisaldama andmeid kontrollimiste arvu ja keskmise väävlisisalduse kohta.

§ 12. Laevakütuste seire

(1) Laevakütuste seiret teeb Keskkonnainspeksioon, kes vajaduse korral kaasab akrediteeritud kütuselabori ning teeb järgmisi toiminguid:

1) võtab IMO suuniste kohaselt laeva pardal põletamiseks määratud laevakütuse tarnimise ajal kütuseproovi kütuse keskkonnanõuetele vastavuse määramiseks;

2) võtab proovi laeva pardal põletamiseks määratud laevakütuse tankidest ning, niivõrd kui see on teostatav, laeva pardal asuvatest suletud mahutitest kütuse keskkonnanõuetele vastavuse määramiseks;

3) kontrollib logiraamatut ja laevakütuse saatelehti;

4) kontrollib laevale paigaldatud heitgaaside puhastussüsteemist väljutatavate heitgaaside mõõtmistulemusi.

(2) Kui Keskkonnainspeksioon leiab, et laeval kasutatav laevakütus ei vasta käesoleva määruse § 7 lõikes 1, 3 või 4 esitatud keskkonnanõuetele, on Keskkonnainspeksioonil õigus nõuda, et laev esitaks kirjalikud tõendid:

1) meetmete kohta, mis on võetud nõuetele vastavuse saavutamiseks;

2) selle kohta, et reisikava kohaselt on püütud osta käesoleva määruse § 7 lõikes 1, 3 või 4 nimetatud keskkonnanõuetele vastavat laevakütust ja kui see ei olnud kavandatud kohas kättesaadav, siis prooviti leida alternatiivseid võimalusi nõuetele vastava kütuse saamiseks.

(3) Keskkonnainspeksioon võtab arvesse kõik esitatud tõendid ja asjaolud, et kindlaks määrata vajalikud meetmed edasiseks tegevuseks.

(4) Kui laev on esitanud kirjalikud tõendid selle kohta, et käesoleva määruse § 7 lõikes 1, 3 või 4 nimetatud keskkonnanõuetele vastav laevakütus ei olnud kättesaadav, teavitab Keskkonnainspeksioon sellest Euroopa Komisjoni.

§ 13. Määruse jõustumine

Määrus jõustub 2017. aasta 1. jaanuaril.

¹Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 94/25/EÜ väikelaevu käsitlevate liikmesriikide õigus- ja haldusnormide ühtlustamise kohta (EÜT L 164, 30.6.1994, lk 15–38);
Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 98/70/EÜ bensiini ja diislikütuse kvaliteedi ning nõukogu direktiivi 93/12/EMÜ muutmise kohta (EÜT L 350, 28.12.1998, lk 58–68);
Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2003/17/EÜ, millega muudetakse direktiivi 98/70/EÜ bensiini ja diislikütuse kvaliteedi kohta (ELT L 76, 22.03.2003, lk 10–19);
Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2003/30/EÜ, millega edendatakse biokütuste ja muude taastuvkütuste kasutamist transpordisektoris (ELT L 123, 17.05.2003, lk 42–46);
Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2009/30/EÜ, millega muudetakse direktiivi 98/70/EÜ seoses bensiini, diislikütuse ja gaasiõli spetsifikatsioonidega ja kehtestatakse kasvuhoonegaaside heitkoguste järelevalve ja vähendamise mehhanism ning millega muudetakse nõukogu direktiivi 1999/32/EÜ seoses siseveelaevades kasutatava kütusespetsifikatsioonidega ning tunnistatakse kehtetuks direktiiv 93/12/EMÜ (EÜT L 140, 5.06.2009, lk 88–113);
Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2009/28/EÜ taastuvatest energiaallikatest toodetud energia kasutamise edendamise kohta, millega muudetakse direktiive 2001/77/EÜ ja 2003/30/EÜ (EÜT L 140, 05.06.2009, lk 16–62);
Komisjoni direktiiv 2011/63/EL, millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 98/70/EÜ bensiini ja diislikütuse kvaliteedi kohta selle kohandamiseks tehnika arenguga (ELT L 147, 2.6.2011, lk 15–16);
Komisjoni direktiiv 2014/77/EL, millega muudetakse direktiivi 98/70/EÜ (bensiini ja diislikütuse kvaliteedi kohta) I ja II lisa (ELT L 170, 27.11.2014, lk 62–63);
Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv (EL) 2016/802, mis käsitleb väävlisisalduse vähendamist teatavates vedelkütustes (kodifitseeritud tekst) (ELT L 132, 21.05.2016, lk 58–78).

²Standardites kehtestatud katsemeetodite kohta annab teavet OÜ Eesti Keskkonnauuringute Keskus.

Marko Pomerants
Minister

Andres Taliäär
Kantsler

[Lisa 1](#) Nõuded ottomootoritega sõidukites kasutamiseks müüdava mootorbensiini kohta

[Lisa 2](#) Nõuded diiselmootoritega sõidukites kasutamiseks müüdava diislikütuse kohta

[Lisa 3](#) Nõuded diiselmootoritega sõidukites kasutamiseks müüdava biodiislikütuse (rasvhapete metüülestrid) kohta

[Lisa 4](#) Laevakütusena kasutamiseks turustatavate kütuste keskkonnanõuded

[Lisa 5](#) Biokütuse või vedela biokütuse kasutamisest tuleneva kasvuhoonegaaside heitkoguste vähenemise määramise meetodika

[Lisa 6](#) Kerge kütteõli keskkonnanõuded

[Lisa 7](#) Raske kütteõli keskkonnanõuded

[Lisa 8](#) Põlevkivikütteõli keskkonnanõuded

[Lisa 9](#) Heitevähendusmeetodi kriteeriumid ja meetodi kasutamisel tekkivate heitmete piirväärtused